

Sygn. akt I C 62/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2017 r. w Jaśle

sprawy z powództwa (...) Spółka z o.o. S.K.A. z siedzibą w W.

przeciwko S. G.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 62/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Jaśle z 20.06.2017 r.

Pozwem złożonym w dniu 21.06.2016 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód – (...) Sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego S. G. kwoty 589,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie powód podał, iż wierzytelność objętą pozwem nabył na mocy umowy przelewu wierzytelności z 14.12.2015 r. od (...) S.A. z siedzibą w W. i stanowi ona należność wynikającą z zawartej przez pozwanego z poprzednim wierzycielem w dniu 11.12.2008 r. umowy o świadczenie usług w zakresie dostarczania programów telewizyjnych i radiowych oraz udostępniania urządzenia dekodującego. Wskazał, iż pozwany został prawidłowo powiadomiony o przelewie wierzytelności i jednocześnie wezwany do zapłaty dochodzonej należności, której nie kwestionował, dlatego należy uznać iż jest ona bezsporna. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się kwota 550,00 zł wynikająca z noty obciążeniowej (...) z 15.05.2015 r. oraz kwota 39,00 zł z tytułu odsetek za opóźnienie w płatności noty obciążeniowej za okres od 30.05.2015 r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu (k. 2-3v, 21-23).

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 09.09.2016 r., (...)Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie zasądził od pozwanego S. G. kwotę 589,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 21.06.2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 300,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 4-4v).

W związku z prawidłowym wniesieniem przez pozwanego sprzeciwu od powyższego nakazu zapłaty, postanowieniem z 25.10.2016 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził utratę jego mocy i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jaśle (k.15).

Pozwany S. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, iż kara umowna za niezwrócenie sprzętu, jaką został obciążony jest zbyt wygórowana. Wskazał, że nie wiedział o ciężącym na nim obowiązku zwrotu sprzętu operatorowi, gdyż nie pamiętał postanowień umowy zawartej w 2008 r., a nie został w żaden sposób poinformowany o warunkach zwrotu udostępnionego mu sprzętu, a tym bardziej o możliwości nałożenia na niego kary umownej z tytułu jego zwrotu po terminie. Zaznaczył również, iż działał w przeświadczeniu, że poprzez wieloletnie, regularne uiszczanie opłat abonentowych nabył sprzęt na własność. Ponadto podkreślił, że dekodery i dyski przenośne, udostępnione mu przez operatora były przez niego użytkowane ok. 7 lat więc jego wartość jest dużo niższa aniżeli kara, jaką został obciążony. Wskazał, iż postanowienia dotyczące kary umownej są sprzeczne z dobrymi obyczajami i wykorzystują jego słabszą pozycję jako klienta, co kwalifikuje je jako niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 385³ pkt 17 k.c. (k. 6, 55v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 11.12.2008 r. pozwany S. G. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług w zakresie dostarczania programów telewizyjnych i radiowych oraz udostępniania urządzenia dekodującego. Umowa została zawarta na Okres Podstawowy – 29 okresów rozliczeniowych, po upływie którego przekształciła się w umowę zawartą na czas nieoznaczony. Opłata abonentowa za Pakiet Podstawowy (Familijny) wynosiła początkowo 37,90 zł brutto. Na mocy niniejszej umowy został pozwanemu udostępniony sprzęt w postaci dekodera cyfrowego i dysku przenośnego, który zgodnie z 4 ust. 5 umowy klient miał obowiązek zwrócić wraz z kartą na swój koszt w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy pod adres wskazany przez Cyfrowy P. (dowód: kserokopia umowy z dnia 11.12.2008 r. – k. 25-26).

W piśmie z 08.01.2015 r. S. G. wypowiedział ww. umowę abonencką z zachowaniem 3 – miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec ostatniego okresu rozliczeniowego określonego w umowie. Oświadczenie pozwanego, złożone w autoryzowanym punkcie sprzedaży operatora zostało przyjęte i przedstawiciel Cyfrowego P. wydał mu potwierdzenie przyjęcia wniosku o rozwiązanie umowy abonenckiej, opatrzone datą i jego podpisem. Po skutecznym rozwiązaniu umowy abonenckiej pozwany nie zwrócił operatorowi udostępnionego mu sprzętu, tj. dekodera i dysku przenośnego (dowód: kserokopia wypowiedzenia umowy abonenckiej z 08.01.2015 r. wraz z potwierdzeniem przyjęcia wniosku o rozwiązanie umowy abonenckiej z 09.01.2015 r. – k. 7, zeznanie pozwanego S. G. – k. 55v).

W dniu 15.05.2015 r. została wystawiona nota obciążeniowa nr (...) opiewająca na kwotę 550,00 zł, z datą wymagalności oznaczoną na 29.05.2015 r. będąca karą za niezwrócenie w terminie udostępnionego pozwanemu sprzętu (dowód: nota obciążeniowa nr (...) z 15.05.2015 r. – k. 27).

Wierzytelność wobec S. G. obejmująca należność wynikającą z noty obciążeniowej w kwocie 550,00 zł, (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 14.12.2015 r., w drodze umowy przelewu wierzytelności przekazał na rzecz strony powodowej. O dokonanej cesji wierzytelności pozwany został powiadomiony i wezwany do spłaty zadłużenia pismem z 12.01.2016 r. (dowód: odpis umowy przelewu wierzytelności z 14.12.2015 r. – k. 28-30 wraz z częściowym wykazem wierzytelności do umowy przelewu wierzytelności z 14.12.2015 r. – k. 31, kserokopia zawiadomienia o sprzedaży wierzytelności z wezwaniem do zapłaty z 12.01.2016 r. – k. 33).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych w treści uzasadnienia dokumentów prywatnych, uznając je za wiarygodny materiał dowodowy w zakresie ustalonych wyżej faktów. Sąd uznał również za wiarygodne zeznania pozwanego S. G., które znajdują potwierdzenie w dokumentach dołączonych do akt sprawy. W odniesieniu do wartości dowodowej dokumentu prywatnego w postaci noty obciążeniowej Sąd przyjął, że nie może ona stanowić dostatecznej podstawy dla uznania, że

w chwili przelewu istniała wynikająca z niej wierzytelność. Pozwany zarówno w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniesionym na etapie elektronicznego postępowania upominawczego oraz na rozprawie(...) kwestionował zasadność roszczenia powoda, a przede wszystkim wysokość naliczonej kary umownej, wskazując iż jest ona rażąco wygórowana. Powód, na którym spoczywał ciężar dowodu nie odniósł się w żaden sposób do twierdzeń pozwanego. Przede wszystkim nie wykazał w jaki sposób, w jakiej wysokości i na jakiej podstawie zostały naliczone kwoty ujęte we wspomnianej nocie obciążeniowej.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód opierał swe żądanie na fakcie nabycia wierzytelności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi – (...) S.A. z siedzibą w W. wobec pozwanego S. G.. O ile niniejsze postępowanie wykazało, iż powód jest następcą prawnym (...) S.A. z siedzibą w W. w zakresie wierzytelności wynikającej z wystawionej noty obciążeniowej, stanowiącej karę za niezwrócenie sprzętu w terminie, to wątpliwości Sądu budzi wysokość dochodzonej pozwem wierzytelności oraz sam fakt jej istnienia. Zgodnie bowiem z regułą ciężaru dowodu, wyrażoną w art. 6 k.c. powód – wstępując w prawa i obowiązki cedenta – dla skuteczności zgłoszonego powództwa, zobowiązany był wykazać istnienie oraz wysokość dochodzonej wierzytelności. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje jednak podstawy do twierdzenia, iż w chwili cesji wierzycielowi pierwotnemu przysługiwała objęta żądaniem pozwu wierzytelność.

W niniejszej sprawie bezsporna pozostawała okoliczność, iż strony łączyła umowa abonencka, która na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pozwanego została rozwiązana oraz fakt niezwrócenia przez pozwanego udostępnionego mu sprzętu. Pozwany kwestionował natomiast zasadność i wysokość naliczonej kary umownej, która stała się podstawą roszczeń dochodzonych niniejszym pozwem. Zaprzeczenie przez pozwanego twierdzeniom powoda, co do istnienia i wysokości zadłużenia, obowiązało powoda do wykazania wskazanych faktów odpowiednimi środkami dowodowymi. Powód w celu wykazania istnienia przysługującej mu wierzytelności dołączył do pozwu wystawioną przez pierwotnego wierzyciela notę obciążeniową. W ocenie Sądu stanowi ona dokument prywatny, jednostronny, wystawiony przez (...) S.A. i niezaakceptowany przez dłużnika. Sam ten dokument nie może stanowić dowodu na istnienie wierzytelności dochodzonej niniejszym pozwem, nie może on bowiem skutecznie zastąpić umowy, wobec czego nie można uznać go za wystarczającą podstawę do uznania istnienia wskazanej w niej wierzytelności.

Z postanowień umowy abonenckiej zawartej przez strony 11.12.2008 r. wynika jedynie, że w przypadku jej rozwiązania, klient miał obowiązek zwrotu sprzętu wraz z kartą na swój koszt w terminie 14 dni od daty rozwiązania umowy pod adres wskazany przez Cyfrowy P. (§ 4 ust. 5 umowy).

Z pozostałych jej postanowień nie wynika bowiem, iż w przypadku niezwrócenia sprzętu albo zwrócenia go po wyznaczonym terminie klient miałby obowiązek zapłaty kary umownej z tego tytułu. Można jedynie przypuszczać, że kwestie związane z podstawą naliczenia i wysokością kary umownej są uregulowane w innych dokumentach, przykładowo w Regulaminie świadczenia usług, Cenniku czy Regulaminie (...). W niniejszej sprawie powód dołączył do pozwu jedynie dokument umowy abonenckiej, nie przedłożył natomiast innych, stosownych dokumentów, z których postanowień wynikałby obowiązek zapłaty kary umownej w przypadku niezwrócenia sprzętu oraz na podstawie których możliwa byłaby weryfikacja sposobu naliczenia

i wysokości nałożonych na pozwanego kar umownych. A należy podkreślić, że to na powodzie w niniejszej sprawie spoczywał ciężar dowodu. To strona powodowa miała obowiązek przygotować się do prowadzenia procesu poprzez zgromadzenie odpowiedniego materiału dowodowego, który to obowiązek wynikał z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Wynika więc stąd całkowita niemożność weryfikacji dochodzonego pozwem roszczenia, zarówno co do jego wysokości jak i faktu samego jego istnienia, co skutkuje oddaleniem powództwa.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego dotyczących uznania postanowień traktujących o karze umownej za niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹ k.c. wskazać należy, iż klauzulą niedozwoloną jest postanowienie umowy zawartej z konsumentem (lub wzorca umownego), które łącznie spełnia wszystkie przesłanki określone w przepisie art. 385¹ k.c., tj. nie jest postanowieniem uzgodnionym indywidualnie z konsumentem, nie określa głównych świadczeń stron oraz kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Należy zaznaczyć, iż jak wyżej wskazano niniejsze powództwo podlega oddaleniu ze względu na niewywiązanie się przez powoda z ciążącego na nim obowiązku dowodowego. Rozważania dotyczące klauzul abuzywnych są w tym stanie sprawy bezprzedmiotowe, a to z uwagi na to, że brak jest dokumentów, zawierających postanowienia traktujące o karze umownej

i sposobie jej naliczenia, które podlegałyby ocenie w kontekście niedozwolonych klauzul umownych. Sama umowa abonencka nie zawiera postanowień w tym przedmiocie. Gdyby został przedłożony odpowiedni dokument (przykładowo - wykorzystany przy zawieraniu przedmiotowej umowy - Regulamin lub Cennik, stanowiące wzorce umowne), którego postanowienia przewidywałyby możliwość naliczenia kary umownej

i wskazywałyby jej wysokość, to wówczas postanowienia te podlegałyby ocenie Sądu w kontekście ich abuzywności i dopiero wówczas argumenty pozwanego ewentualnie zasługiwałyby na uwzględnienie. Skoro takich dowodów brak, badanie abuzywności rzekomych postanowień jest w tym stanie sprawy bezprzedmiotowe.